

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 106/10
V Lucemburku dne 21. října 2010

Rozsudek ve věci C-467/08
PADAWAN v. SGAE

Uplatnění „poplatku za soukromé rozmnožování“ na nosiče pro rozmnožování pořizované podniky a podnikatelskými subjekty k jiným účelům než pro soukromé rozmnožování není v souladu s právem Unie

Takový poplatek může být na uvedené nosiče uplatněn tehdy, jestliže mohou být využívány fyzickými osobami pro jejich soukromé užití

Podle směrnice o autorském právu a právech s ním souvisejících v informační společnosti¹ náleží výlučné právo na rozmnožování zvukového, obrazového nebo audiovizuálního materiálu autorům, výkonným umělcům a výrobcům. Členské státy však mohou povolit pořizování soukromých rozmnoženin za podmínky, že nositelé práv obdrží „spravedlivou odměnu“. Tato odměna má napomoci tomu, aby nositelé práv získali přiměřenou odměnu za užití svých děl nebo jiných předmětů ochrany.

Španělská právní úprava, kterou byla směrnice provedena, umožnila rozmnožování již zveřejněných děl, jestliže byly rozmnoženiny pořizovány fyzickou osobou pro její soukromé užití z děl, k nimž má legální přístup. V takovém případě musí výrobci, dovozci nebo distributoři uhradit organizacím pro kolektivní správu práv duševního vlastnictví jednorázovou odměnu za každý způsob rozmnožení ve formě „poplatku za soukromé rozmnožování“.

Sociedad General de Autores y Editores (SGAE), organizace pro kolektivní správu práv duševního vlastnictví ve Španělsku, požadovala po společnosti PADAWAN, která uvádí na trh CD-R, CD-RW, DVD-R a přehrávače souborů MP3, „poplatek za soukromé rozmnožování“ za digitální nosiče uvedené na trh mezi lety 2002 a 2004. Padawan odmítla tento poplatek uhradit, neboť měla za to, že uplatnění tohoto poplatku – bez ohledu na to, zda byly nosiče určeny k soukromému, podnikatelskému či komerčnímu užití – je v rozporu s uvedenou směrnicí. V řízení v prvním stupni byla uvedená společnost uložena povinnost uhradit poplatek ve výši 16 759, 25 eur.

Audiencia Provincial de Barcelona (Soud provincie Barcelona, Španělsko), který rozhoduje o žalobě podané společností PADAWAN, se Soudního dvora v zásadě dotázal, jaká kritéria je třeba zohlednit při určování výše a systému výběru „spravedlivé odměny“.

V rozsudku vydaném dnešního dne Soudní dvůr uvedl, že na „spravedlivou odměnu“ musí být nahlíženo jako na protiplnění za újmu způsobenou autorovi rozmnožením jeho chráněného díla bez jeho svolení. Tato újma je tedy základním kritériem pro výpočet její výše. Soudní dvůr mimoto podotkl, že směrnice vyžaduje, aby byla zachována „přiměřená rovnováha“ mezi nositeli práv a uživateli předmětů ochrany. Osoba, která zhotovila takovou rozmnoženinu pro soukromé užití, je tedy v zásadě povinna nahradit újmu tím, že bude financovat náklady na odměnu, která bude nositeli práv zaplacená.

Je sice pravda, že jednak újma vyplývající z každého soukromého užití se při individuálním pohledu může ukázat jako minimální a nemusí vést ke vzniku povinnosti platby, a jednak že mohou nastat praktické obtíže související s identifikací soukromých uživatelů a s tím, aby jim byla uložena povinnost poskytnout náhradu nositelům práv. Za těchto podmínek jsou členské státy

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).

oprávněny zavést „poplatek za soukromé rozmnožování“ k tíži osob, jež disponují vybavením, přístroji a nosiči pro digitální rozmnožování. Poskytování vybavení, přístrojů a nosičů pro rozmnožování a rozmnožovacích služeb soukromým uživatelům je totiž nezbytným faktickým předpokladem pro to, aby si fyzické osoby mohly pořizovat soukromé rozmnoženiny. Nic ostatně nebrání tomu, aby se částka poplatku promítla do ceny za poskytnutí nosičů pro rozmnožování nebo za poskytnutí rozmnožovací služby, tak aby v konečném výsledku nesli zátěž spojenou s tímto poplatkem soukromí uživatelé a byly respektovány požadavky „přiměřené rovnováhy“.

Soudní dvůr dále konstatoval, že systém „poplatku za soukromé rozmnožování“ je s požadavky „přiměřené rovnováhy“ slučitelný pouze tehdy, když dotčené vybavení, přístroje a nosiče pro rozmnožování mohou být používány pro účely soukromého rozmnožování, a mohou tudíž způsobit újmu autorovi chráněného díla. Soudní dvůr má totiž za to, že existuje nezbytná spojitost mezi uplatněním „poplatku za soukromé rozmnožování“ a jejich používáním pro účely soukromého rozmnožování.

V důsledku toho není uplatnění poplatku za soukromé rozmnožování bez rozdílu na všechny typy vybavení, přístrojů a nosičů pro digitální rozmnožování, včetně případu, kdy toto vybavení, přístroje a nosiče jsou nabyty jinými než fyzickými osobami zjevně za jiným účelem než pro účely soukromého rozmnožování, v souladu se směrnicí.

Je-li naproti tomu dotčené vybavení poskytnuto fyzickým osobám k soukromým účelům, není nutné prokazovat, že tyto fyzické osoby skutečně pořizovaly rozmnoženiny pro soukromé užití a že tak způsobily újmu autorovi chráněného díla. U těchto fyzických osob se totiž vychází oprávněně z domněnky, že toto vybavení jim bylo poskytnuto v plném rozsahu, a má se o nich tedy za to, že využívají všechny funkce, které uvedené vybavení nabízí², včetně funkce rozmnožování. Pouhá schopnost tohoto vybavení či těchto přístrojů pořizovat rozmnoženiny tak postačí k tomu, aby bylo odůvodněno uplatnění poplatku za soukromé rozmnožování za podmínky, že uvedené vybavení či přístroje byly poskytnuty fyzickým osobám jakožto soukromým uživatelům.

Závěrem Soudní dvůr připomněl, že vnitrostátnímu soudu přísluší, aby s ohledem na podané odpovědi posoudil slučitelnost španělského systému „poplatku za soukromé rozmnožování“ se směrnicí.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106

² Soudní dvůr rozhodl v tomto směru v otázce poskytnutí televizních přijímačů v hotelových pokojích (rozsudek Soudního dvora ze dne 7. prosince 2006, SGAE, [C-306/05](#); viz rovněž [tiskovou zprávu 95/06](#)).